

Pieter Koster is belastingadviseur
bij Profinis Accountants & Adviseurs te Urk

Foto: Frank Jansen

Turbo-tweetraps

Een testament is als een maatpak

Belastingadviseurs en notarissen zijn soms net creatieve boekhouders. Ook zij willen voor hun klant zoveel mogelijk belasting besparen. Zo rond het jaar 2010 kregen wij van alle kanten te horen dat wij zo snel mogelijk een tweetrapstestament voor onze klanten moesten adviseren. In dat jaar kreeg in het programma 'Radar' deze testamentsvorm van een tweetal deskundigen op het gebied van estate planning de nodige aandacht. Nadien kreeg dit tweetrapstestament ook wel de naam Radar-testament.

Het tweetrapstestament wordt voornamelijk gebruikt om de heffing van de erfbelasting over de erfenis uit te stellen tot het moment dat beide ouders zijn overleden. Door middel van dit testament wordt voorkomen dat de langstlevende ouder met kinderen erfbelasting moet betalen. In het tweetrapstestament wordt de langstlevende ouder tot enig erfgenaam benoemd. De gehele nalatenschap komt toe aan de langstlevende ouder. De kinderen zijn dan nog geen erfgenaam van de eerststervende. Of om het minder vriendelijk te zeggen: de kinderen worden buitenspel gezet.

Het voordeel van deze testamentsoort is dat gebruikgemaakt wordt van de grote partnervrijstelling in de erfbelasting (€ 638.089 in 2017). Dit betekent dat indien de erfenis minder bedraagt dan € 638.089 er met deze testamentsvorm geen erfbelasting hoeft te worden betaald. Dit kan in sommige situaties aantrekkelijk zijn. Bijvoorbeeld als de waarde van de erfenis voornamelijk bestaat uit uw duurdere eigen woning en er weinig of geen liquide middelen voorhanden zijn. Zonder deze testamentsoort zou het zo kunnen zijn dat de langstlevende ouder de woning zou moeten verkopen om de erfbelasting van de kinderen te kunnen betalen.

Het tweetrapstestament lijkt aantrekkelijk maar de vraag is of dat wel zo is. Eén van de nadelen van het tweetrapstestament is dat er uiteindelijk meer erfbelasting door de kinderen betaald moet worden. Het tweetrapstestament zorgt wel voor uitstel maar niet voor afstel, waarbij afstel ook nog meer erfbelasting kost als het vermogen in stand blijft.

Een ander belangrijk nadeel van het tweetrapstestament ten opzichte van de wettelijke verdeling is dat de kinderen geen vordering krijgen op de langstlevende. Zij kunnen dan ook geen gebruikmaken van de oprenting van hun vordering. Naarmate de langstlevende ouder langer leeft neemt de rente op deze vordering toe. Hoe groter het bedrag aan rente, hoe kleiner de nalatenschap, hoe minder erfbelasting is verschuldigd door de kinderen na overlijden van de langstlevende ouder. Bij een regulier tweetrapstestament lopen de kinderen dit voordeel mis.

Dit is nu precies waarom notarissen en belastingadviseurs creatief worden en het turbo-tweetrapstestament hebben geïntroduceerd. Dit testament combineert de voordelen van het tweetrapstestament met de voordelen van de wettelijke verdeling. Ook bij deze testamentsvorm betaalt de langstlevende ouder geen erfbelasting ten behoeve van de erfden van de kinderen. De kinderen hebben een fiscaal voordeel dat verder oploopt naarmate er meer kinderen zijn en de langstlevende ouder langer in leven blijft.

Maar is het turbo-tweetrapstestament nu een genot - of not? Met andere woorden, zijn er ook nadelen aan deze testamentsvorm? Ja, die zijn er ook. Als een kind komt te overlijden vóór de overgebleven ouder, kan het fiscale voordeel komen te vervallen. Ook is het goed vooraf afspraken te maken over de kosten van de notaris en/of belastingadviseur. Een testament is als een maatpak. Dat maatpak moet wel passen. Ook het testament moet passen bij uw persoonlijke omstandigheden. U dient er hierbij rekening mee te houden dat die omstandigheden na verloop van een enkel jaar kunnen wijzigen. Net zoals uw postuur kan wijzigen zodat u uw maatpak niet meer comfortabel draagt. Zo is het ook met een testament. Laat u daarom altijd goed informeren over de mogelijkheden die goed bij u passen. En bij voorkeur niet eenmalig! ◀